

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีชาวเขาหรือชาวไทยภูเขา ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยอาศัยอยู่ในเขตภูเขาทางภาคเหนือและเขตภูเขาด้านทิศตะวันตกของประเทศ ชาวเขาเป็นกลุ่มชนที่มีวัฒนธรรมแตกต่างไปจากประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ เช่น ด้านภาษาพูด ศาสนา ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ อีกทั้งถิ่นที่อยู่อาศัย ก็มักตั้งอยู่ในที่ทุรกันดารยากลำบากแก่การคมนาคมติดต่อ ชาวเขาจึงเป็นกลุ่มที่ขาดโอกาสทางการศึกษาและมีสภาพความเป็นอยู่ ตลอดจนการทำมาหากินที่สมควรจะได้รับการพัฒนาหรือส่งเสริมให้ดีขึ้น ในฐานะที่เป็นคนไทยกลุ่มหนึ่ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2531 หน้า 1)

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวเขา ในปัจจุบันจึงมีหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาหลายหน่วยงานได้เข้าไปจัดการเรียนการสอนแก่เด็กชาวเขา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่สำคัญหน่วยหนึ่ง มีหน้าที่จัดการศึกษาแก่เด็กชาวเขา แต่ด้วยอุปสรรคทางด้านภูมิศาสตร์และวัฒนธรรมทำให้การดำเนินงานจัดการศึกษาแก่เด็กชาวเขาต้องพบกับปัญหาหลายอย่าง อุปสรรคเหล่านี้มีผลทำให้คุณภาพของการศึกษายังอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งได้ส่งผลเกี่ยวพันไปถึงระดับคุณภาพชีวิตของชาวเขาด้วย สมศักดิ์ ตาไชย (2531) และ สุเมธ สุทิน (2535) ได้กล่าวในทำนองเดียวกันถึงประเด็นอันทำให้เกิดปัญหาที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนชาวเขาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านสังคมและวัฒนธรรม

1. ภาษา เนื่องจากชาวเขามีภาษาของตนเองและใช้ในชีวิตประจำวัน จึงทำให้เข้าใจบทเรียนได้ช้าโดยเฉพาะเกี่ยวกับภาษาไทย ครูเองก็มีปัญหาด้านภาษา คือ พูดภาษาชาวเขาไม่ได้ ทำให้ยากแก่การสื่อสาร

2. เศรษฐกิจของชาวเขาเป็นแบบเลี้ยงตัวเอง ต้องการแรงงานในการทำงานมาก ส่งผลให้บุตรหลานถูกละเลยที่จะให้ไปเล่าเรียน เพราะต้องช่วยทำงาน นักเรียนจึงมีอัตราการขาดเรียน ตกซ้ำชั้น และออกกลางคันสูง

3. หมู่บ้านชาวเขาเป็นชุมชนที่มีขนาดเล็กไม่ใหญ่มากนัก เป็นเพราะเมื่อหมู่บ้านขยายใหญ่ขึ้น ก็จะมีการแยกกันออกไปตั้งหมู่บ้านใหม่ ทำให้จำนวนนักเรียนในโรงเรียนมีน้อย โรงเรียนมีขนาดเล็ก อัตราตำแหน่งของครูผู้สอนในโรงเรียนจึงมีน้อยตามไปด้วย โรงเรียนชาวเขาจึงมีครูสอนไม่ครบชั้นเรียน

ด้านผู้เรียน เนื่องจากชาวเขายังไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการศึกษาในโรงเรียนจึงไม่ส่งเสริมให้บุตรหลานไปโรงเรียน ทำให้นักเรียนชาวเขาขาดเรียนกันบ่อยมาก ซึ่งมูลเหตุที่ทำให้นักเรียนขาดเรียนบ่อย ๆ นั้นเป็นเพราะว่า

1. การช่วยเหลือการะทางบ้าน ชาวเขาโดยส่วนใหญ่มีอาชีพทำการเกษตรแบบเลี้ยงตนเอง ทำให้นักเรียนต้องช่วยเหลือผู้ปกครองในการทำมาหากิน แม้แต่เด็กบางคนที่ยังเล็กอยู่ไม่สามารถออกไปทำงานได้ก็ต้องอยู่ช่วยงานบ้าน

2. อุปสรรคในการเดินทางมาโรงเรียน นักเรียนส่วนหนึ่งที่มีบ้านอยู่ในหมู่บ้านอื่นจะไม่สะดวกต่อการเดินทางมาโรงเรียน เพราะโรงเรียนอยู่ห่างไกลจากบ้านของนักเรียนมาก สภาพทางสัญจรที่ลำบากต่อการเดินทางและขาดเครื่องป้องกันภัยในการเดินทาง

3. การเจ็บป่วย สภาวะการอนามัยของชาวเขาอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำจึงทำให้นักเรียนเกิดการเจ็บป่วยได้ง่าย และแม้ว่าจะหายป่วยแล้วก็ตาม นักเรียนที่มีแรงจูงใจในการมาโรงเรียนที่ต่ำอยู่แล้วก็จะนำเหตุผลของการเจ็บป่วยมาเป็นข้ออ้างที่จะไม่มาโรงเรียน ซึ่งผู้ปกครองก็จะตามใจลูกของตนเอง

ด้านการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา

การจัดสรรอัตรากำลังครูยังไม่เหมาะสม โรงเรียนชาวเขาจึงขาดครู เนื่องจากอัตราตำแหน่งของครูมีน้อยและครูช้อย้ายบ่อย เพราะครูขาดสวัสดิการ ทนสภาพความลำบากไม่ไหว ครูที่บรรจุใหม่ก็ไม่ได้รับการแนะนำเกี่ยวกับการเรียนการสอนสำหรับเด็กชาวเขา การที่โรงเรียนอยู่ไกลทำให้ขาดการนิเทศติดตามผล การปฏิบัติงานของครูจึงหย่อนสมรรถภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ทำการวิจัยในปี พ.ศ. 2517 เกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนประถมศึกษา พบว่า ภาษาถิ่นเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพราะนักเรียนเคยชินกับการใช้ภาษาถิ่นในชุมชนของตน เมื่อเข้าโรงเรียนต้องใช้ภาษาไทยกลางในการเรียนวิชาอื่น ๆ และภาษาไทยกลางเป็นภาษาที่กำหนดให้ใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียน เด็กที่พูดภาษาไทยกลางอยู่เสมอก็สามารถใช้ภาษาในการพูด การเขียน การฟัง และการอ่าน ได้ดีกว่าเด็กที่พูดภาษาถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2520 อ่างใน ทิพวรรณ นามแก้ว, 2535, หน้า 2) สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้พูดภาษาไทยที่บ้านคือ นักเรียนชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ในภาคเหนือ ย่อมจะประสบปัญหาในการเรียนภาษาไทยมากทั้งการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าประเด็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนชาวเขา คือ ปัญหาการขาดครู มีครูไม่ครบชั้นเรียน นักเรียนขาดเรียนบ่อยและปัญหาความแตกต่างในด้าภาษา ซึ่งปัญหาที่กล่าวมาเป็นเรื่องปกติในโรงเรียนชาวเขาและเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของการจัดการศึกษาแก่เด็กชาวเขา

ปัจจุบัน เป็นยุคของข่าวสารที่มีสื่อสารมวลชนทำหน้าที่ในการรายงานข่าว ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ โดยมีบทบาทที่สำคัญในการช่วยสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เกิดขึ้นให้แก่สมาชิกของสังคม ด้วยรูปแบบวิธีการนำเสนอข่าวต่อผู้บริโภค ซึ่งอยู่ในสังคมที่จัดว่าเป็นสังคมข่าวสาร (Information society) นั้นมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคม (ดารารวรรณ สุขุมลชาติ, 2527, หน้า 155 - 159) นอกจากนี้ สุนน อมรวิวัฒน์ (2534, หน้า 28) ได้กล่าวถึงสังคมข่าวสารว่ามีนัยแสดงถึงสภาพการณ์ ดังต่อไปนี้

1. คนในสังคมได้มีการติดต่อสัมพันธ์กัน
2. ความเจริญทางเทคโนโลยีได้ช่วยให้การติดต่อสัมพันธ์กันนั้นรวดเร็วใกล้ชิดกันมากขึ้น มนุษย์สามารถสื่อความคิดถึงกันได้ประดุจมี หูทิพย์ ตาทิพย์ ระยะทาง เงื่อนไขของเวลา สถานที่ ไม่ใช่อุปสรรคของการติดต่อสัมพันธ์กันอีกต่อไป
3. มนุษย์สามารถแสดงความคิดของตนออกมาได้หลายแบบและผสมผสานความรู้ ความคิด ความรู้สึกกันได้หลายวิธี ทั้งนี้โดยการใช้สื่อประเภทต่าง ๆ

4. มนุษย์สามารถส่งข่าวสารข้อมูล เผยแพร่และเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารไว้ได้ไม่จำกัด มนุษย์กับข่าวสารจึงเป็นชั่วอำนาจ 2 ชั่ว ถ้าข่าวสารนั้นยิ่งใหญ่ มากมาย ลึกลับท่วมท้น มีอิทธิพลรุนแรง มนุษย์ก็จะตกเป็นทาสและเป็นเหยื่อของข่าวสาร แต่ในทางตรงกันข้ามถ้ามนุษย์ใช้ข่าวสารข้อมูลอย่างฉลาด ข่าวสารก็กลายเป็นเครื่องมือของมนุษย์ที่จะใช้มันอย่างสร้างสรรค์หรือทำลาย

5. ในสังคมปัจจุบัน ข่าวสาร กลายเป็นสิ่งที่มนุษย์ต้องเสพ ข่าวสารนั้นเป็นสิ่งที่มีขึ้นตามธรรมชาติหรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น แล้วปรุงแต่งให้มีรสชาติ เสียง สี แสง เพื่อคนในสังคมจะได้เสพข่าวสารได้อย่างอรรถรส ตื่นเต้น สนุก เพลิดเพลิน ข่าวสารกลายเป็นสิ่งและสื่อเสพติด ผู้ใดที่บริโภคข่าวสารอย่างขาดสติ ขาดวิจารณญาณที่จะเลือกรับและวินิจฉัยคุณโทษของข่าวสาร เขาก็จะว่าวุ่น เจ็บป่วย พิกุลพิการ กลายเป็นปัญหาของสังคม และในทางกลับกันผู้ซึ่งตนวันต่อมารับข่าวสารปิดกั้นตนเองจากข่าวสาร เขาก็จะกลายเป็นผู้ที่แปลกแยกออกจากสังคม โดดเดี่ยว และมีวิถีชีวิตที่แตกต่างไปจากความเป็นปกติธรรมดา

6. เนื่องจากข่าวสารได้ทวีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตมนุษย์ดังกล่าวแล้ว ในสังคมข่าวสารจึงมีการแข่งขันกันในทุกภารกิจ ผู้ที่มีข้อมูลข่าวสารอยู่ในมือมากกว่า ข่าวสารนั้นแม่นยำครอบคลุมมากกว่า ข่าวสารนั้นละเอียดและแจ่มแจ้งเป็นระบบมากกว่า ผู้นั้นเป็นผู้ได้เปรียบ

กูเบธ วีโรทัย (2535) กล่าวว่า ในปัจจุบันต้องยอมรับว่าสังคมชาวเขาส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสังคมที่โดดเดี่ยวหรือเป็นสังคมที่ไม่มีส่วนสัมพันธ์กับสังคมภายนอกดังในอดีตต่อไป การพัฒนาในเรื่องของปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ เช่น ถนนเส้นทางคมนาคม ไฟฟ้า ตลอดจนข่าวสารต่าง ๆ ได้เข้าไปถึงชุมชนชาวเขา อันเป็นผลเนื่องมาจากการพัฒนาของรัฐในถิ่นทุรกันดาร โดยเฉพาะการสร้างทางคมนาคมติดต่อระหว่างชุมชนชาวเขากับคนไทยพื้นราบทำให้สังคมชาวเขาส่วนใหญ่ได้เปิดตัวและมีการติดต่อสัมพันธ์กับสังคมพื้นราบมากขึ้น การพัฒนาดังกล่าวได้เปิดโลกทัศน์ใหม่ให้แก่ชาวเขา ชาวเขาได้สัมผัสกับสังคมที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากของตนเอง ในชุมชนหลายแห่งจึงได้เริ่มมีการปรับตัวในด้านวิถีชีวิตจากดั้งเดิมให้ใกล้เคียงกับวิถีชีวิตของคนไทยพื้นราบมากขึ้น

การสอนข่าว เหตุการณ์ และวันสำคัญเป็นหน่วยหนึ่งของการสอนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งได้กำหนดให้สอนข่าวเหตุการณ์และวันสำคัญแก่นักเรียน เพื่อต้องการให้เป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์นั้น ๆ ไป

เผยแพร่เหตุการณ์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม จะต้องมีการพิจารณาในการรับฟัง ทั้งนี้เพราะสภาพแวดล้อมโดยทั่ว ๆ ไปมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมทำให้วิถีชีวิตของชาวเขาเปลี่ยนแปลงไป การได้รับความรู้ข่าวสารจากโทรทัศน์ วิทยุ ตลอดจนการได้ออกมารับประสบการณ์จากสังคมคนพื้นราบและสังคมเมืองมากขึ้น ทำให้ชาวเขาพยายามเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของตนเองให้ใกล้เคียงกับวิถีชีวิตของคนพื้นราบ นักเรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้ถึงสภาพการณ์ปัญหาและความเปลี่ยนแปลงของสังคมรอบด้าน เพื่อให้เป็นผู้ที่ฉลาด สามารถปรับตัวให้มีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข อีกทั้งยังเป็นการฝึกทักษะด้านภาษาแก่นักเรียนชาวเขาด้วย

ดังนั้นการสอนข่าวและเหตุการณ์ในระดับชั้นประถมศึกษาจึงมีความจำเป็นมาก ดังที่รัตนภรณ์ มหาศรานนท์ (อ้างใน พิชรินทร์ พัฒนศักดิ์, 2528, หน้า 2) ได้กล่าวถึงเหตุที่ต้องมีการสอนข่าวและเหตุการณ์ไว้ดังนี้

1. เพื่อเป็นการฝึกให้นักเรียนเป็นบุคคลที่สามารถติดตามให้ทันความเคลื่อนไหวของสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ด้วยความกระตือรือร้นสม่ำเสมอ
2. เพื่อให้นักเรียนได้มีประสบการณ์เกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ที่มักเกิดขึ้นได้เสมอ โดยสามารถวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและพิจารณาหาทางแก้ไขได้
3. เพื่อฝึกให้นักเรียนมีความรู้สึกรับผิดชอบต่อเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมในฐานะที่ตนเป็นพลเมืองดีคนหนึ่งของสังคม รู้สึกรู้สีกฎ กติกามีใจต่อชาวที่ก่อให้เกิดผลดีหรือมีชื่อเสียงต่อประเทศ รู้สึกรังเกียจและหาแนวทางแก้ไขข่าวที่นำความเสื่อมเสียมาสู่สังคม
4. ให้นักเรียนรู้จักพิจารณาข่าวโดยการใช้สติปัญญา กลับกรองว่าข่าวใดมีข้อเท็จจริงควรเชื่อหรือไม่ ไม่หลงเชื่อคำโฆษณาชวนเชื่อโดยง่ายเกินไป
5. เพื่อฝึกฝนให้นักเรียนรู้จักคิดพิจารณาข่าวอย่างมีเหตุผล ทำให้มีความเฉลียวฉลาด มีไหวพริบทันคน และสามารถปรับตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การสอนข่าวและเหตุการณ์ในระดับชั้นประถมศึกษานั้นมีคุณค่าและเป็นผลดีแก่นักเรียนหลายประการ ซึ่ง บุญส่ง จิระวุฒิ (2514, หน้า 55) ได้อ้างไว้พอจำแนกได้ดังนี้

1. นักเรียนมีโอกาสทำงานร่วมกันเป็นการส่งเสริมการทำงานแบบประชาธิปไตย เช่น
 - 1.1 มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในขณะอภิปรายซักถามและประเมินผลการใช้วัสดุและการดำเนินงาน
 - 1.2 ส่งเสริมการใช้ปัญญาในขณะอภิปรายให้เห็นประเด็นที่สำคัญและไม่สำคัญ เข้าใจรูปลักษณะของความเป็นจริงว่าเป็นอย่างไร สามารถสรุปสาระสำคัญได้
 - 1.3 มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ด้วยการแบ่งงานออกเป็นรูปคณะกรรมการ สมาชิกของคณะกรรมการแบ่งงานกันทำ เช่น บางคนหาข่าว บางคนหาเอกสาร บางคนหาอุปกรณ์
 2. ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่พึงปรารถนา เข้าใจโลกได้กว้างขวาง รู้จักสิทธิของบุคคลทั่ว ๆ ไป
 3. เพิ่มพูนสมรรถภาพให้มีทักษะด้านภาษา การอ่าน และศิลปะเกี่ยวกับภาพ กราฟ ประเสริฐ จรุงเวท (2524, หน้า 2-29) ได้กล่าวถึงการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 พบว่า ครูส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการสอนข่าวและเหตุการณ์น้อยมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากความคิดที่ว่า การสอนข่าว เหตุการณ์นั้นไม่ค่อยมีประโยชน์ การฝึกให้นักเรียนได้แสดงออกด้านการพูด การฟัง การอภิปราย และการซักถามไม่มีความจำเป็น เพราะนักเรียนได้แสดงออกโดยธรรมชาติ เป็นส่วนใหญ่อยู่แล้วหรืออาจมีปัญหาทางด้านตัวครูไม่ทราบวิธีสอน สภาพนักเรียนที่ยังไม่พร้อมก็ทำให้ครูเกิดความเบื่อหน่ายได้ สำหรับครูบางคนได้ตั้งความหวังไว้สูงเมื่อเริ่มปฏิบัติ เมื่อไม่ได้ผลตามคาดหวังก็เกิดความท้อแท้ใจ แต่ที่สำคัญคือ ครูส่วนใหญ่ยังไม่ทิ้งทักษะเดิมคือมุ่งสอนกลุ่มทักษะจนละเลยกลุ่มประสบการณ์อื่น มองเห็นกลุ่มทักษะเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญมากเป็นจุดหนึ่งที่ทำให้ครูเดินสวนทางกับความต้องการของหลักสูตร
- มังกร ฐัประโยชน์ศิลป์ (2535, หน้า 62) ได้ศึกษาพฤติกรรมนักเรียนและพฤติกรรมครูตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ปีการศึกษา 2530 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า ในการสอนข่าวและเหตุการณ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ครูไม่สอนตามลำดับขั้นตอนการสอนข่าวและเหตุการณ์ ซึ่งกำหนดไว้เป็น 5 ขั้นตอนดังนี้ การหาข่าว การกรองข่าว การรายงานข่าว การวิเคราะห์ข่าว และการสรุปข่าว ทุกโรงเรียนจะปฏิบัติเพียง

4 ขั้นตอน ขาดการปฏิบัติในขั้นตอนที่ 2 คือ การกรองข่าวซึ่งเป็นกระบวนการคัดเลือกข่าวว่าข่าวใดเป็นข่าวที่เหมาะสมและน่านำเสนอ ส่วนในเรื่องกระบวนการกลุ่มนั้นพบว่า บางโรงเรียนให้นักเรียนนั่งเป็นกลุ่ม ๆ แต่ไม่มีการใช้กระบวนการกลุ่ม

การสอนข่าวและเหตุการณ์ในระดับประถมศึกษาชั้นยังมีอุปสรรคและปัญหาอีกหลายประการ ทั้งที่เกิดจากครูผู้สอนและตัวนักเรียน ดังที่ บุญส่ง ลอยสุวรรณ (2527, หน้า 31) ได้สรุปถึงปัญหาในการสอนข่าวว่า ปัญหาส่วนใหญ่จะคล้ายคลึงกันดังนี้

1. นักเรียนไม่กล้าออกไปพูดหน้าชั้น
2. นักเรียนพูดไม่คล่อง ออกไปแล้วไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นอย่างไร
3. นักเรียนไม่สามารถหาข่าวมารายงานได้
4. นักเรียนและครู (บางคน) ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนข่าว
5. นักเรียนไม่รับผิดชอบในการหาข่าว
6. ข่าวบางเรื่องไม่น่าเชื่อถือเพราะนักเรียนแต่งขึ้นเอง
7. นักเรียนที่ออกไปรายงานมักซ้ำหน้ากัน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าประเด็นปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนข่าวเหตุการณ์และวันสำคัญในโรงเรียนข่าวเขา คือ ปัญหาด้านภาษา เด็กขาดทักษะในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนทำให้ครูผู้สอนเกิดความท้อแท้ใจ เพื่อหนำยในการสอน จะมุ่งสอนกลุ่มทักษะ (ภาษาไทยและคณิตศาสตร์) เพียงเพื่อให้เด็กอ่านออก เขียนได้ และคิดเลขเป็นเท่านั้น ปัญหาด้านครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการสอน กระบวนการกลุ่มและทักษะกระบวนการ 9 ขั้นตอน ตลอดจนการเขียนแผนการสอน

ปัญหาอีกประการหนึ่งก็คือ การขาดแหล่งข่าว (จากหนังสือพิมพ์ วิทยุและโทรทัศน์) ทำให้ครูละเลยไม่เห็นความสำคัญของการสอนข่าวเหตุการณ์ และวันสำคัญ

ในส่วนของการจัดการศึกษานั้นว่าเป็นนิมิตหมายที่ดีที่หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้ให้โอกาสท้องถิ่นสามารถพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพปัญหา และความต้องการของแต่ละท้องถิ่น โดยท้องถิ่นจะสามารถปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมเนื้อหา รายละเอียด กระบวนการเรียนการสอน เอกสาร หนังสือและสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสม

กับสภาพท้องถิ่น ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการนำไปพัฒนาการดำเนินชีวิตของตนและครอบครัว ตลอดจนพัฒนาชุมชนอันจะมีผลต่อความเจริญก้าวหน้าของสังคมและประเทศชาติได้อย่างดีที่สุดในที่สุด (กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, ม.ป.ป. หน้า 49) เป้าหมายของการจัดการศึกษาในปัจจุบัน มิใช่อยู่ที่จำนวนของคนที่รู้หนังสือเท่านั้น และความหมายของ "การรู้หนังสือ" ก็มีใช้เพียงการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น หากแต่ต้องครอบคลุมถึงทักษะในการรับรู้-เลือกและใช้ประโยชน์จากข่าวสารได้อย่างฉลาด และมีคุณธรรมอีกด้วย (สมน อมรวิวัฒน์, 2534, หน้า 29)

เพื่อให้การเรียนการสอนชาวเหตุการณ์และวันสำคัญเป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตรประถมศึกษาและเป็นการขจัดปัญหาด้านตัวครูและนักเรียน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาหลักสูตรในระดับโรงเรียน ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรระดับโรงเรียนนั้น "โรงเรียนมีส่วนในการคัดเลือกเนื้อหาวิชาที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียน รวมทั้งก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้เรียนทุกระดับ" (อำนาจ จันทรแป้น, 2532, หน้า 143) แนวทางหนึ่งในการพัฒนาหลักสูตรในระดับโรงเรียน โดยเฉพาะการสอนชาว เหตุการณ์และวันสำคัญสำหรับนักเรียนชาวเขาสามารถทำได้โดยการพัฒนากระบวนการสอนที่เหมาะสมกับสภาพนักเรียนชาวเขา ซึ่งเท่ากับเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพชีวิตของชาวเขาได้อีกระดับหนึ่ง

การจัดระบบการเรียนการสอนเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพวิธีหนึ่งในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนของครู นักการศึกษาได้เสนอแนวคิดและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนไว้มากมายหลายรูปแบบ และการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบก็เป็นวิธีหนึ่งที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพ ดังที่ สัจด์ อุทรานันท์ (2532, หน้า 8) ซึ่งเป็นผู้หนึ่งที่มีความเชื่อว่าการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบจะช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะว่าครูจะมีความเข้าใจและเห็นความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์ขององค์ประกอบของการเรียนการสอนโดยตลอด ซึ่งมีส่วนสำคัญในการที่จะช่วยทำให้ครูสามารถดำเนินการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้นักการศึกษาชาวต่างประเทศหลายคนได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับการจัดระบบการเรียนการสอนยกตัวอย่าง เช่น กลาสเซอร์ (Glasser, 1962) บานาธี (Banathy, 1968) เค็มพ์ (Kemp, 1971) เนิร์ค และเจนตรี (Knirk and Gentry, 1971) เกอร์ลาช และอีลี (Gerlach and

Ely, 1971) คลอสไมร์ และริปปเปิล (Klausmeir and Ripple, 1971) นักการศึกษาของไทย ที่ได้สนใจเกี่ยวกับการจัดระบบการเรียนการสอนก็คือ อีระ สุมิตร (2519) ซึ่งได้เขียนหนังสือเล่มหนึ่งชื่อ "ระบบการเรียนการสอน" และสุวัฒน์ นิยมคำ (2520) ซึ่งได้พยายามเสนอรูปแบบของการจัดการเรียนการสอนโดยอิงรูปแบบของ กลาสเซอร์ เป็นหลัก

ดังนั้นผู้วิจัยมีความตั้งใจที่จะพัฒนากระบวนการสอนข่าวเหตุการณ์และวันสำคัญโดยยึดเอา ทฤษฎีระบบการเรียนการสอนของคลอสไมร์และริปปเปิล (Klausmeir and Ripple, 1971) เป็นแนวทางพัฒนากระบวนการสอนข่าว เหตุการณ์ และวันสำคัญสำหรับนักเรียนชาวเขา โดยเน้นจุดสำคัญ การเตรียมความพร้อมและการจัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนข่าว เหตุการณ์และวันสำคัญ แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงกระบวนการสอนข่าวเหตุการณ์และวันสำคัญให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และนำเอากระบวนการสอนข่าว เหตุการณ์และวันสำคัญ นี้ไปเผยแพร่ให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนากระบวนการสอนข่าวเหตุการณ์และวันสำคัญสำหรับนักเรียนชาวเขา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดรวบยอดด้านความมีวิจารณญาณและความสนใจต่อข่าว เหตุการณ์และวันสำคัญของนักเรียนชาวเขาที่เรียนด้วยกระบวนการสอนที่พัฒนาขึ้นกับนักเรียนที่เรียนตามปกติ
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนข่าวเหตุการณ์และวันสำคัญของนักเรียนที่เรียนด้วยกระบวนการสอนที่พัฒนาขึ้น

สมมติฐานในการวิจัย

นักเรียนที่เรียนด้วยกระบวนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามแผนปกติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2538 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
2. เนื้อหาของข่าวเหตุการณ์ และวันสำคัญ ผู้วิจัยได้ยึดจากแผนการสอนย่อยสำหรับนักเรียนชาวเขา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม คำอธิบายในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หน่วยที่ 8 เรื่อง ชาวเหตุการณ์และวันสำคัญ โดยใช้เวลาเรียน 40 คาบ คาบละ 20 นาที

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

นักเรียนชาวเขา หมายถึง นักเรียนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

กระบวนการสอนข่าวเหตุการณ์และวันสำคัญที่พัฒนาขึ้น หมายถึง การจัดขั้นตอนของการสอนข่าวเหตุการณ์และวันสำคัญให้มีความสัมพันธ์กัน โดยเริ่มตั้งแต่การตั้งจุดประสงค์ของการเรียนการสอน การเตรียมความพร้อมของนักเรียน การจัดเนื้อหาวิชา วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การดำเนินการสอน การวัดผลประเมินผลและสัมฤทธิ์ผลของนักเรียน องค์ประกอบที่สำคัญของกระบวนการสอนนี้คือ การจัดกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งจัดไว้ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการหาข่าว การกรองข่าว การรายงานข่าว วิเคราะห์ข่าว และการสรุปข่าว

แผนการสอนที่พัฒนาขึ้น หมายถึง แผนการสอนที่เน้นการเตรียมความพร้อมและการจัดกระบวนการเรียนการสอน ในแผนการสอนจะแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นดำเนินการกิจกรรมขั้นสรุปและขั้นวัดผลประเมินผล

แผนการสอนปกติ หมายถึง แผนการสอนข่าวเหตุการณ์และวันสำคัญที่กำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนและการวัดผลประเมินผลไว้รวม ๆ

ความมีวิจรรย์ตามต่อข่าว และเหตุการณ์ หมายถึง ติดตามข่าวและเหตุการณ์จากวิทยุหรือโทรทัศน์ และอ่านหนังสือพิมพ์ หรือเอกสารอื่น ๆ ตลอดจนการพบปะหรือพูดคุยกับบุคคลอื่นจนทราบความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ภายในสังคม แล้วสามารถพิจารณาเหตุผลเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจเชื่อหรือไม่ เมื่อได้ทราบข่าวและเหตุการณ์ต่าง ๆ

ความสนใจต่อข่าวเหตุการณ์และวันสำคัญ หมายถึง การแสดงออกทางพฤติกรรมการเรียนข่าวและเหตุการณ์ด้วยความรู้สึกชอบ พอใจ มีศรัทธา รับผิดชอบต่ออาการตอบสนอง ด้วยความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมการเรียน พร้อมทั้งมีท่าที ที่ศรัทธาที่ดี เห็นประโยชน์และคุณค่าของข่าว และเหตุการณ์ที่ได้รับฟังและติดตาม

พฤติกรรมการเรียน หมายถึง พฤติกรรมด้านความสนใจ การให้ความร่วมมือ การมีส่วนร่วม ในขณะที่ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ข่าวเหตุการณ์และวันสำคัญ

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ช่วยให้นักเรียนสนใจและตื่นตัวอยากเรียนรู้เกี่ยวกับข่าวและเหตุการณ์รอบตัวมากขึ้น
2. เป็นแนวทางแก่ครูในการที่จะนำกระบวนการสอนไปสอนข่าวเหตุการณ์ และวันสำคัญแก่เด็กระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อให้ผลการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. เป็นข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องจะได้นำผลการวิจัยไปวางแผนปรับปรุงการสอนข่าวเหตุการณ์ และวันสำคัญภายในโรงเรียนของตน
4. ช่วยให้ผู้สอนมองเห็นความสำคัญและเกิดการตื่นตัวที่จะนำข่าวเหตุการณ์และวันสำคัญมาสอนโดยใช้วิธีการที่ผู้วิจัยเสนอแนะ